

שאלון 1262 חורף 2021 – הצעה לפתרון

ייתכנו תשובות נכונות נוספות

1.

א.

(1) אנו שומעים בפסוקים אלה שהבל הביא **מבכורות צאנו** – כלומר את המשובח ביותר, בעוד שקין מביא סתם "מפרי האדמה".

(2) פסוק ז' טוען כי השליטה ביצר הרע היא בידי האדם. מכאן, אנו יכולים להבין כי ה' מעמיד את קין בניסיון לראות האם הוא יצליח לשלוט ביצר הרע שלו.

ב.

(1) עונש – העונש שקיבלתי הוא כבד מדי מכדי שאוכל לעמוד בו.

חטא – החטא שעשיתי חמור מדי מכדי שאוכל לכפר עליו.

(2) הפירוש המתאים יותר הוא העונש, שכן בפסוק י"ד קין מתלונן שהעונש שקיבל כבד מידי, וכי בעקבותיו מי שימצא אותו יהרוג אותו.

ג.

(1) נקודת דמיון: גם קין וגם אדם נענשו בכך שהאדמה לא תיתן להם בקלות את יבולה.

(2) העונש שניתן לקין הוא חמור יותר, כיוון שאדם קיבל עונש שיצטרך לעבוד את האדמה קשה: "**בזיעת אפיך תאכל לחם**", אך לבסוף האדמה תיתן לו יבול.

לעומת זאת, קין נענש בכך שהאדמה כלל לא תיתן לו יבול: "**לא תוסף תת כוחה לך**".

2.

א.

- (1) ההיתר שניתן לאדם הוא לאכול בשר. המגבלה היא שאסור לאכול את הדם, כי הנפש נמצאת בדם.
- (2) ההיתר שניתן בבראשית אי הוא לאכול מכל מיני הצומח. לעומת זאת, בפרק ט' יש היתר לאכול בשר.
- לדעתי, הדבר אינו מעיד בהכרח על הידרדרות מוסרית. תפריט צמחוני איננו מוסרי יותר או פחות מתפריט בשרי או לדעתי הדבר מעיד על הדרדרות שכן תפריט צמחוני הוא מוסרי יותר מאכילת בע"ח.

ב.

- (1) האיסור הוא על שפיכות דמים. הנימוק לאיסור: האדם נברא בצלם אלוהים.
- (2) העונש שיוטל על העובר על האיסור הוא מוות. מי שיוציא את העונש לפועל הוא אדם אחר.

ג.

- (1) המקרה הנרמז פה שמצריך משפט הוא רצח: **"שופך דם האדם באדם דמו יישפך"** – אדם שרוצח אדם אחר, דינו למות בידי אדם.
- (2) המצווה להקים מערכת משפט מרחיבה את הסמכויות שניתנו לאנושות, שכן אין יש לשופטים בשר ודם אפשרות להכריע ולחרוץ גורלות.

3.

א.

- (1) מלאכת יד – **"דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה"** – האישה היא עמלנית ויודעת לטוות צמר.
- פרנסה – **"מפרי כפיה נטעה כרם"** – אשת החיל נוטעת כרם כדי להפיק ממנו יין ובכך לפרנס את משפחתה.

HiGHQ

תרומה לחברה - "פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה" – אשת החיל מדברת על מעשי חסד ובכך מעודדת תרומה לחברה.

(2) אשת החיל ובעלה הם ממעמד חברתי גבוה – "נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ" – בעלה של אשת החיל יושב עם הזקנים - נכבדי העם, והוא יכול לעשות זאת בזכות אשתו.

ב.

(1) השקפת העולם הבאה לידי ביטוי הוא שיופי הוא דבר מטעה. הוא בר חלוף ועובר עם השנים ולכן אין לתלות בו דבר.

(2) לדעתי טענה זו היא נכונה. פעמים רבות אנו נוטים להסתכל על חיצוניותו של אדם ולשפוט אותו על פי קריטריונים חיצוניים ולא לתת מספיק דגש לפנימיותו.

4.

א. ראיה למניע אישי – "ישפוט ה' ביני ובינך ונקמני ה' ממך וידי לא תהיה בך" – דוד לא רוצה להרוג את שאול כי מעדיף שה' ינקום את נקמתו הוא לא יצטרך "ללכלך את ידיו".

ב. ראיה למניע מוסרי – "ואומר לא אשלח ידי באדוני כי משיח ה' הוא" – דוד מבין כי שאול הוא נבחרו של האל, ולכן אסור לו להרוג את שאול, גם אם שאול מתנכל לו.